

Tentamen

TSFS 02 Fordonsdynamik med reglering
10 januari, 2018, kl. 14–18

Hjälpmedel: Miniräknare.

Ansvarig lärare: Jan Åslund, 281692.

Totalt 50 poäng.

Betygsgränser:

Betyg 3: 23 poäng

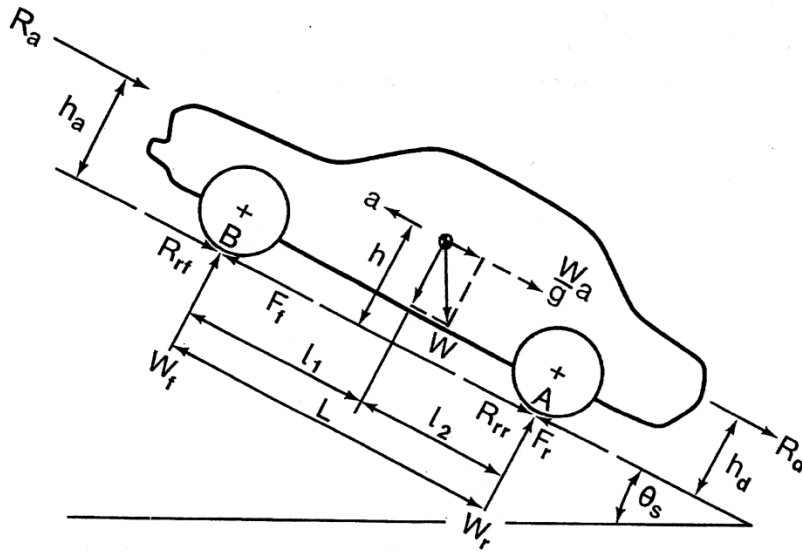
Betyg 4: 33 poäng

Betyg 5: 43 poäng

1. Studerar borstmodellen för ett drivande hjul. Antar att tryckfördelningen är konstant i kontaktytan och att det är olika friktionskoefficienter i vilorep. glidzonen. Givet är: kontaktytans längd $l_t = 14 \text{ cm}$, normalkraften $W = 4500 \text{ N}$, sidstyvheten $k_t = 15 \cdot 10^6 \text{ N/m}^2$, longitudinellt slipp $i = 2\%$, vilofriktion $\mu_p = 0.9$ och glidfriktion $\mu_s = 0.7$.

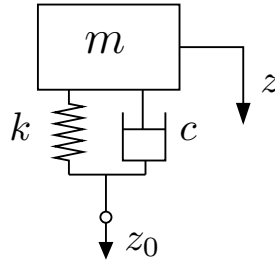
  - a) Bestäm hur den framåt drivande kraften per längdenhet dF_x/dx varierar i kontaktytan. (3 poäng)
  - b) Bestäm den longitudinella kraften F_x . (3 poäng)
2. Figuren visar de krafter som verkar på en bil vid en acceleration.

Fig. 3.1 Forces acting on a two-axle vehicle.

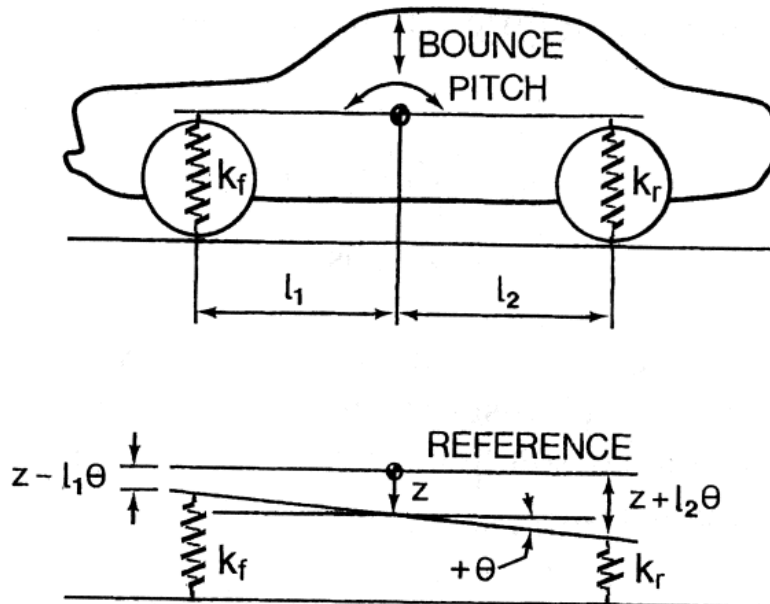
Bilen har massan 1800 kg och kör på en plan väg. Axelavståndet är 2.7 m och tyngdpunkten ligger 1.3 m bakom framaxeln. Vi antar att $h_a = h_d = h = 0.5 \text{ m}$ och att $R_a + R_d = 300 \text{ N}$. Rullmotståndet kan försummas. Friktionskoefficienten mellan däck och underlag är $\mu = 0.9$. Bestäm maximal acceleration om bilen är bakhjulsdriven. (6 poäng)

3. Betrakta en kvartbilsmodell med en fjädrad massa $m_s = 400$ kg, en fjäder med styvhet $k = 30$ kN/m och en dämpare med dämpkoefficient $c = 2$ kNs/m.

Bilen färdas med hastigheten 60 km/h på en sinusformad väg med våglängd 15 m och amplitud på 8 mm. Bestäm amplituden på den fjädrade massan. (6 poäng)

4. Figuren visar en modell med två frihetsgrader för att studera hopp- och nickrörelser.

- (a) Ställ upp differentialekvationerna som beskriver bilens rörelser, givet att alla konstanter i figuren och m och I_y är kända. (3 poäng)
- (b) Utgå från a)-uppgiften för att bestämma villkoret för att rörelsen ska kunna delas upp i en vertikal oscillation och en roterande oscillation med centrum i tyngdpunkten. (3 poäng)

5. Figuren i bilagan visar hur skillnaden mellan avdriftsvinklarna $\alpha_f - \alpha_r$ beror av a_y/g vid stationära förhållanden.
- Antag att kurvradien är 60 m och att axelavståndet är 2.7 m . Rita in en hjälplinje i figuren så att styrvinkeln δ_f kan avläsas givet a_y/g . (3 poäng)
  - Vad är styrvinkeln bilens hastighet är 60 km/h ? Markera var i figuren du läser av värdet och glöm inte att lämna in figuren. (3 poäng)
6. En bil kör i en cirkel och håller hastigheten 70 km/h . Bilens girhastighet är 0.15 rad/s . Vad blir girhastigheten om styrvinkeln minskas med 20% och hastigheten är oförändrad? (6 poäng)
7. Betrakta en bil som bromsas med optimal bromskraftsfördelning. Antag att massan ökas med 50% och att bilen fortfarande bromsas med optimal bromskraftsfördelning. Hur ändras bromssträckan om initialhastigheten är densamma? Du kan försumma luft- och rullmotstånd. Motivera ditt svar noggrant, gärna med formler. (8 poäng)
8. Betrakta en framhjulsdriven bil vid en acceleration. Bilens massa är 1600 kg och summan av rull- och luftmotstånd är 500 N . Bilens ABS-sensorer visar att hjulens rotationshastighet är 61.0 rad/s fram och 60.0 rad/s bak. Antag att alla fyra hjulen är identiska och att $C_i = 170\text{ kN}$. Beräkna bilens acceleration. (8 poäng)

Bilaga

